

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Kfv.IV.35.293/2020/3. szám

A tanács tagjai: Dr. Balogh Zsolt a tanács elnöke
Dr. Horváth Tamás előadó bíró
Dr. Kiss Árpád Lajos bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője: Boschánszky Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Boschánszky Iván ügyvéd

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: Homródiné dr. Bartalos Éva kamarai jogtanácsos

A per tárgya: falugondnoki szolgáltatással kapcsolatos közigazgatási cselekmény

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.071/2019/6. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.071/2019/6. számú ítéletét hatályában fenntartja;
- megállapítja, hogy a feljegyzett 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ezen ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Igazgatósága (továbbiakban elsőfokú közigazgatási szerv) a felperes 2016. évi elszámolását az Államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban Áht.) 54. § (1) bekezdése, 59-60/A §-ai, valamint az Áht. végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban Ávr.) 100. § (1) és (2) bekezdései, 109-110. §-aiban valamint a 113. § (1) és (3)-(5) bekezdéseiben, továbbá Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény (továbbiakban 2016. évi Kvtv.) foglaltak szerint vizsgálta felül.
- [2] A vizsgálat megállapította, hogy a felperes a Kvtv. 2. számú melléklete III.3.e. pontjában szabályozott falugondnoki szolgáltatást nyújtott 2016. évben. Felperes a falugondnoki szolgáltatást ezen évben ténylegesen a ... forgalmi rendszámú Volkswagen típusú gépjárművel látta el. A vizsgálat megállapította azt is, hogy a Borsod-

Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal (továbbiakban: Kormányhivatal) BOC/01/2228-1/2014. számú, 2014. május 28. napján kelt és 2014. június 15. napján jogerőre emelkedett határozata szerint a szolgáltatásokhoz használt gépjármű forgalmi rendszáma. ..., típusa: Nissan Primastar.

- [3] A ...frsz.-ú Volkswagen 7 HC típusú gépjárművet a Kormányhivatal a felperesi bejelentés alapján a 2017. február 21-én jogerős BOC/01/00689-2/2017. számú határozatával jegyezte be a szolgáltatói nyilvántartásba.
- [4] 2015. október 13-ig a Nissan Primastar típusú,...forgalmi rendszámú falugondnoki gépjármű volt használatban, 2015. október 22-től a Volkswagen 7 HC típusú ...forgalmi rendszámú gépjármű. Megállapítást nyert, hogy 2016. január 1. és 2016. december 31. közötti időszakban nem azon járművel látta el ténylegesen a falugondnoki feladatokat, mint amelyre a Kormányhivatal 2014. május 28. napján kelt és 2014. június 15. napján jogerőre emelkedett határozata számú határozata feljogosította. Ezért az ... frsz.-ú gépjármű által teljesített szolgáltatást 2016. egész évre vonatkozóan a Kvtv. 2. számú melléklet kiegészítő szabályok 5.g) pontja alapján az igazgatóság nem vette figyelembe.
- [5] Az ellenőrzés adatai alapján az elsőfokú közigazgatási szerv a 2018. február 8. napján kelt BOR-ÁHI/141-5/2018. számú határozatával a felperes terhére a felülvizsgálat eredményeként összesen 2.500.000,-Ft, a központi költségvetésből jogosulatlanul igénybe vett támogatás miatti visszafizetési kötelezettséget, illetőleg 53.130,-Ft ügyleti kamatfizetési kötelezettséget állapított meg. Határozatának indokolásában hivatkozott arra, hogy a felperes 2016. január 1. napjától december 31-ig a falugondnoki szolgáltatást a szolgáltatói nyilvántartásba be nem jegyzett gépjárművekkel látta el. A falugondnoki szolgáltatásra vonatkozó bejegyzés módosítását felperes csak 2017. február 14-én kezdeményezte, azonban a ... frsz.-ú gépjármű adatainak átvezetésére csak 2017. február 21-i hatállyal került sor. Határozatának indokolásában hivatkozott a Kvtv. 2. számú melléklet III.3.e. pontjában írtakra, a 2. számú melléklet kiegészítő szabályok 5.c. és g. pontjában, a szociális gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) 8. § (2) bekezdésében, 27. § (1) bekezdésében, valamint az Áht. 60/A. §-ában foglaltakra.
- [6] A határozattal szemben a felperes 2018. február 21-én fellebbezést terjesztett elő. Fellebbezésében előadta, hogy a feladatot ellátta, tehát pusztán nyilvántartási kérdésről van szó. A Kormányrendelet a falugondnoki szolgálat ellátásához vásárolt gépjármű rendszámának bejelentésére vonatkozóan ugyanakkor nem tartalmaz rendelkezést. Mindezekre tekintettel álláspontja szerint az Áht. 60/A. §-ban írt, az állami támogatás igénybevételére vonatkozó egyetlen kötelezettséget sem szegett meg.
- [7] Az alperes a 2018. március 7. napján kelt KINCSTK/7391-2/2018. számú határozatával az elsőfokú közigazgatási szerv határozatát helybenhagyta. Hivatkozott a szolgáltatói nyilvántartást szabályozó a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szoc tv.) 92/K. §-ában, valamint a Kormányrendelet 27. és 28. §-ában foglaltakra.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [8] A határozattal szemben a felperes keresetében jogsértésre hivatkozással kérte az alperesi határozat hatályon kívül helyezését, mivel álláspontja szerint felperes a falugondnoki szolgálat állami támogatására a Kvtv. 2. melléklet szerinti jogosultsági feltételeknek, valamint a jogszabályban meghatározott tényleges szolgáltatási kötelezettségeinek eleget tett.
- [9] Keresetében a felperes arra hivatkozott, hogy a támogatás felhasználása során a jogszabályban meghatározott ténylegesen szolgáltatási kötelezettségeinek eleget tett, az elszámolás követhető és átlátható volt. A felperes szerint a "külön jogszabályban foglalt szakmai szabály" a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: Rendelet).
- [10] Az alperes védiratában a felperes keresetének a Közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (továbbiakban: Kp.) 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján történő elutasítását kérte.

Az elsőfokú ítélet

- [11] A Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.071/2019/6. számú, 2019. március 7-én kelt ítéletével az alperes határozatát megsemmisítette és az elsőfokú közigazgatási szervet új eljárásra kötelezte.
- [12] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az alperes szerint a felperes nem tett eleget a Kormányrendelet 27. §-ában foglalt adatmódosítási kötelezettségének. A szociális szolgáltatás más (akár érdemi, akár alaki) hiányosságát az alperes vizsgálata nem kifogásolta.
- [13] A bíróság álláspontja szerint az állami támogatás felhasználása jogszerűsége megítélésénél elsődlegesen a Kvtv. 2. számú melléklet III.3.e) pontjában foglalt azon szabályozásnak van kiemelt jelentősége, mely szerint az ilyen támogatásra az a települési önkormányzat jogosult, amely a falugondnoki, vagy tanyagondnoki szolgáltatást a Szoc. tv. 60. §-a és a külön jogszabályban foglalt szakmai szabályoknak megfelelően tartja fenn. A bíróság ezért azt vizsgálta, hogy a Kvtv. idézett rendelkezése tekintetében milyen jogszabály minősül szakmai szabálynak. A falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatásra a Rendelet 39. §-a és 8. számú melléklete tartalmaz szabályozást. Ennek folytán a Rendelet megfelel a „külön jogszabályban foglalt szakmai szabályok” fogalmának.
- [14] A bíróság álláspontja szerint ugyanakkor a felperes által hivatkozott Kormányrendelet e vonatkozásban nem minősíthető külön jogszabályban foglalt szakmai szabálynak. A Kormányrendelet - összhangban a Szoc. tv. 92/K. §-ában szabályozott szolgáltatói nyilvántartás intézményével - a szolgáltatást ellátó személyi és tárgyi adatait tartalmazza. A Kormányrendelet a szolgáltatói nyilvántartás szabályozása körében rendelkezik a nyilvántartást vezető és engedélyező szervről, a szolgáltatói nyilvántartás tartalmáról, az abba történő bejegyzés és adatváltozás rendjéről, az adatmódosítás folyamatáról.
- [15] Az elsőfokú bíróság szerint a jogszabályok a szolgáltatói nyilvántartás adattartalmának ellenőrzését és annak szankcionálását a működést engedélyező szerv hatáskörébe utalják. A szolgáltatói nyilvántartás adattartalmának módosítása elmulasztása így többek között igazgatási bírság kiszabásának alapjául szolgálhat.
- [16] A falugondnoki szolgáltatásra való jogosultság megállapításának - a Kvtv. 2. számú mellékletének III.3.e) pontja szerint - feltétele ugyanakkor egyértelműen a támogatás Szoc. tv. 60 §-ának és a Rendelet szabályainak való megfelelés.
- [17] A bíróság álláspontja szerint tehát nem sértett külön jogszabályban foglalt szakmai szabályt a felperes a falugondnoki szolgáltatás működtetés során azzal, hogy azt a vizsgált időszak egy részében olyan gépjárművel látta el, amelynek adatait a szolgáltatói nyilvántartásba nem jelentette be.
- [18] Mindezekre tekintettel a bíróság azt állapította meg, hogy az alperes határozata a felperesi keresetben írt okból jogszabálysértő volt, a felperes számára jogsérelmet okozott, ezért a bíróság a határozatot az elsőfokú határozatra is kiterjedően a Kp. 89. § (1) bekezdés a) pontja alapján megsemmisítette és az elsőfokú közigazgatási szervet új eljárásra kötelezte. A megismételt eljárás során az első fokú közigazgatási szervnek a bírósági ítélet azon megállapítására figyelemmel rendelte meghozni határozatát, hogy az állami támogatás igénybe vétele a határozatban rögzített okból nem minősíthető jogszerűtlennek.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [19] Az ügyben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az eljáró bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte oly módon, hogy a felperes keresetét utasítsa el.
- [20] Álláspontja szerint a szolgáltatás normatív állami hozzájárulásának törvény által előírt feltétele nemcsak a meglévő jogerős működési engedély, hanem a szolgáltatónak meg kell felelnie a Szoc. tv.-ben és a külön jogszabályban foglaltak szerinti szakmai követelményeknek, mely körbe a Korm. rendelet szabályai is beleértendők.
- [21] Hangsúlyozta, hogy a támogatásra való jogosultság, a támogatás felhasználása és a működési engedély szerinti szolgáltatás jogszerű működtetése nem választható külön.
- [22] Rögzítette továbbá, hogy a tárgyév egészében a szolgáltatást nem a működési engedélyben foglaltaknak megfelelően végezték.

[23] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[24] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[25] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálja felül.

[26] A Kúriának a perben azt kellett eldöntenie, hogy az anyagi jogi jogszabályoknak megfelelő-e az az alperesi határozat, amely a falugondnoki szolgáltatás keretében felvett állami támogatás visszafizetésére kötelezte a felperest.

[27] A vizsgált időszakban hatályos Kormányrendelet 1. számú melléklete az engedélyes adatainak körében a 3.1.1 alpont alatt szabályozza azt, hogy a nyilvántartás a falugondnoki szolgáltatás körében a szolgáltatáshoz használt gépjármű gyártmányát, típusát és rendszámát tartalmazza. A Kormányrendelet 5. számú melléklete 2.2. pont alatt az engedélyes bejegyzése iránti kérelemhez csatolandó, illetőleg bemutatandó iratok körében pedig akként rendelkezik, hogy a falugondnoki, tanyagondnoki és támogató szolgáltatás esetén be kell mutatni az alkalmazott gépkocsivezető járművezetői engedélyét, a szolgáltatáshoz használni kívánt jármű forgalmi engedélyét és a használati jogcímet bizonyító egyéb okirat másolatát. Csatolni kell továbbá a biztosító igazolását arról, hogy a szolgáltatáshoz használni kívánt gépjárműre kötelező felelősségbiztosítással és casco biztosítással rendelkezik.

[28] A Kormányrendelet 27. § (1) bekezdésében írtak szerint a szolgáltatás fenntartója köteles kérelmezni az adatomódosítást, ha a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatok megváltoznak. A törvény ezt követő §-ai rendelkeznek az adatváltozás bejelentéséről és annak tárgyában hozandó határozatról. A Kormányrendelet 39. § (1) bekezdés értelmében, ha az engedélyes működésével kapcsolatban más hatóság észlel hiányosságot, azt 8 napon belül jelzi az általánosan illetékes működést engedélyező szervnek.

[29] Az ügyben nem vitatott, hogy a megváltozott adatok átvezetésének kérelmezése elmaradt, miáltal ezek a jogszabályi rendelkezések sérültek.

[30] A Kvtv. 2. számú mellékletének III.3.e) pontja szerint falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás címén fajlagos összegként 2 500 000 forint/szolgálat állami támogatás számítható fel. A támogatásra az a települési önkormányzat jogosult, amely a falugondnoki vagy a tanyagondnoki szolgáltatást a Szocvtv. 60. §-a és a külön jogszabályban foglalt szakmai szabályoknak megfelelően tartja fenn.

[31] Az ügyben leginkább vitatott kérdés egyrészt az, hogy a jogsérelem a Kvtv. sérelmére valósult-e meg, ezáltal a szolgáltatás nyújtásának egészére kiható alapvető olyan szabálytalanságnak tekinthető-e, aminek teljes visszafizetési kötelezettség a szankciós vonzata. Másrészt, ha a szabálytalanság nem kizárólag a Kvtv. alapján megvalósult jogsérelem, akkor a felperes feladatellátása megvalósította-e egyúttal részlegesen a Kvtv. sérelmét is, ezáltal a támogatást érintő Kvtv.-ben meghatározott szankció alkalmazása (aránylagosan) felmerül-e.

[32] A Kvtv. 2. számú melléklet c) pontjában foglaltak szerint a III.3 és III.4 jogcímek szerinti támogatásokat azok a települési önkormányzatok vehetik igénybe, amelyek az adott szociális szolgáltatás, illetőleg gyermekjóléti szolgáltató tevékenység tekintetében a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzésre kerültek és a Szocvtv. 58/A. §-a, illetőleg a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 145. §-a alapján az adott szociális szolgáltatóra befogadást nyertek, vagy a támogatásra befogadás nélkül is jogosultak.

[33] A melléklet f) pontja értelmében a III.3 és III.4 jogcímek szerinti támogatások igénybevételének feltétele az ellátott adatainak - a Szocvtv. 20/C. § (1)-(4) bekezdései, illetőleg a Gyvt. 139. § (2) és (3) bekezdései szerinti - nyilvántartásba vétele, valamint a külön jogszabály szerinti időszakos jelentési kötelezettség teljesítése. A g) pont

értelmében a támogatások teljes összege abban az esetben jár, ha a szolgáltatás, az intézmény a tárgyév egészében szerepel a szolgáltatói nyilvántartásban.

- [34] A Szoc. tv. 20/C. § rendelkezik a szolgáltatások finanszírozásának ellenőrzése céljából történő nyilvántartás vezetéséről, illetőleg annak adattartalmáról. Hasonló rendelkezést tartalmaz a Gyvt. 139.§-a.
- [35] A Szoc. tv. VII. címe a szolgáltatói nyilvántartás és a szolgáltatók, intézmények ellenőrzése, VIII. címe a szociális igazgatási bírság intézményéről rendelkezik. A törvény 92/K. §-a szabályozza a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzési kötelezettséget, a (2) bekezdése határozza meg a nyilvántartás adattartalmát. A törvény VIII. címe a szociális szolgáltatások ellenőrzéséről, annak következményeiről, a szociális igazgatási bírságról rendelkezik. A 92.§ (1) bekezdés c) pontja értelmében a működést engedélyező szerv szociális igazgatási bírságot (továbbiakban: bírság) szabhat ki a fenntartóval és a fenntartó nevében eljárni jogosult személlyel szemben, ha a fenntartó a jogszabályban előírt határidőben nem kéri a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatok módosítását, vagy a szociális szolgáltatónak, szociális intézménynek (székhelynek, telephelynek) a szolgáltatói nyilvántartásból történő törlését.
- [36] A Szoc. tv. 60. §-a rendelkezik a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás céljáról, feltételeiről. A Szoc. tv. 132. § (1) bekezdés f) pontja a Kormány részére adott felhatalmazást a szolgáltatói nyilvántartás vezetésének részletes szabályainak körében jogszabály megalkotására, ami a Kormányrendelet. A 132. § (2) bekezdés c) pontja azonban a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős minisztert hatalmazta fel, hogy rendeletben határozza meg a szociális szolgáltatások szakmai feladataira vonatkozó szabályokat meghatározza.
- [37] Megállapítható tehát, hogy a Kvtv. által hivatkozott szakmai szabályok körébe a nyilvántartási szabályok nem tartoznak bele. A nem sérült szakmai szabályokra hivatkozással ezért a támogatás felhasználásának jogszerűtlensége nem állapítható meg. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy az alperes ne vizsgálhatná a nyilvántartási szabályoknak való megfelelést is.
- [38] Igaz ugyan, hogy erre más szervnek is van jogköre. A Kormányrendelet V. fejezete a működést engedélyező szerv által lefolytatandó ellenőrzésről és az alkalmazott jogkövetkezményekről rendelkezik. A 40. § f) pontja teszi lehetővé a szolgáltatói nyilvántartás adatainak a működést engedélyező szerv által történő hivatalból történő javítását. Egyebekben azonban a szolgáltatói nyilvántartás adatainak ellenőrzéséről a Szoc. tv. 92/L. § (1) bekezdés c) pontja tartalmaz rendelkezést, mely szerint a működést engedélyező szerv szociális igazgatási bírságot szabhat ki a fenntartóval és a fenntartó nevében eljárni jogosult személlyel szemben, ha a fenntartó a jogszabályban előírt határidőben nem kéri a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatok módosítását, vagy a szociális szolgáltatónak, intézménynek a szolgáltatói nyilvántartásból történő törlését.
- [39] A falugondnoki szolgáltatásra való jogosultság megállapításának - a Kvtv. 2. számú mellékletének III.3.e) pontja szerint - feltétele a támogatás Szoc. tv. 60 §-ának és a Rendelet szabályainak való megfelelés. Külön jogszabályban foglalt szakmai szabályok a Rendeletben kerültek megfogalmazásra. Ilyen a 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet is. A Kormányrendelet viszont a szolgáltatói nyilvántartás adattartalmáról és ellenőrzéséről, illetőleg a szociális ellátások szolgáltatásának ellenőrzéséről tartalmaz szabályokat, ezért szakmai szabályokat magába foglaló jogszabálynak nem minősül. A szakmai szabályok ugyanis, mint látható, a Szoc. tv. rendelkezései alapján kiadott miniszteri rendeleti szintű jogszabályok.
- [40] A Kúria gyakorlata régóta egységes abban a tekintetben, hogy az alperes a támogatás felhasználásának feltételéül előírt adminisztratív szabályok betartását is jogszerűen ellenőrzi. Másfelől e követelmény alkalmazását illetően a jogalkalmazása a falugondnoki feladat ellátását érintő ügyekben is következetes. Eszerint a nem szakmai szabályok sérelme tekintetében is, a jogosulatlan felhasználás megállapításakor, a jogsértéssel arányosan kell a támogatás esetleges visszafizetésének mértékét meghatározni.
- [41] A Kúria hivatkozik a Kfv.IV.35.496/2018/12. számú ítéletére, melyet hasonló ügyben mintaper eljárás mellett 2019. január 22-én hozott meg. Megjegyzendő, hogy az alperesnek az ügyben való döntési felhatalmazását magában foglaló, az Áht. 60/A. § (1) bekezdését időközben kiegészítette a Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Mód.tv.) 95. §-a a 60/A. § (1a) bekezdéssel, mely rendelkezést a Mód.tv. a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni rendelte. Ennek

értelmében „Ha a jogosulatlan igénybevételt a kincstár az 59. § szerinti felülvizsgálati eljárásban állapítja meg, a visszafizetési kötelezettséget megállapító határozat meghozatala során mérlegelési jogkör gyakorlásának helye nincs.” Az azonos tárgyban Kfv.IV.35.568/2019. számon folyamatban lévő felülvizsgálati eljárásban a Kúria eljáró tanácsa ezzel kapcsolatban a Kp. 34. § b) pontja alapján az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezte, jelen eljárás felfüggesztése mellett. Majd indítványát kiegészítette azzal, hogy az Alkotmánybíróság az Áht. 60/A. § (1a) bekezdése alkotmányossági vizsgálata mellett vizsgálja meg e rendelkezés alkalmazását folyamatban lévő hatósági eljárásokban is elrendelő - a 2019. évi LXVI. törvény 102. § (2) bekezdésével megállapított - 111. § (36) bekezdését, állapítsa meg annak alaptörvény-ellenességét és azt kihirdetése napjára visszamenőleges hatállyal semmisítse meg. Az Alkotmánybíróság a 8/2020. (V. 13.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.) - az Áht. 60/A. § (1a) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói indítvány elutasítása mellett - megállapította, hogy az Áht. 111. § (36) bekezdésének „és 95. §-ával megállapított 60/A. § (1a) bekezdését” szövegrésze az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe ütközően alaptörvény-ellenes, ezért azt a kihirdetésére visszamenőleges hatállyal, 2019. július 9-ével megsemmisítette. A Kúria az alkotmánybírósági határozat kézbesítését követően jelen felülvizsgálati eljárásnak a folytatását rendelte el.

- [42] Mindezek alapján a Kúria megerősítette, hogy a falugondnoki, tanyagondnoki ügyekben az Áht. 60/A. § (1) bekezdéshez kapcsolódó kúriai gyakorlat változatlan jogszabályi feltételek mellett irányadónak tekinthető. Ennek lényege szerint az alperes vizsgálhatta a falugondnoki szolgáltatás azon adminisztratív - konkrétan a Korm. rendelet 1. melléklet 3.1.1. pontjában foglalt - feltételét, hogy a szolgáltatáshoz használt gépjármű gyártmányának, típusának és rendszámának szerepelni kell a szolgáltatói nyilvántartásban. Erre alapot az Áht. 57. § (1) és (2) bekezdése, valamint az 59. § (1) bekezdése biztosít. Az alperes hatósági ellenőrzési jogköre kiterjed az önkormányzatok éves költségvetési beszámolója alapján az állami támogatások elszámolására, felhasználására és a beszámoló alapjául szolgáló dokumentumok ellenőrzésére is. A kincstár ellenőrzési hatásköre tehát nemcsak a szakmai szabályok megsértésére terjed ki, hanem kiterjed a nyilvántartás vezetésére vonatkozó szabályok megtartásának ellenőrzésére is. Ezt a Kúria az Áht. 60/A. § (1) bekezdés a) pontján túl a Kvtv. 2. melléklet III. 3. e) pontjával, illetve az alperesi határozat meghozatalakor hatályos Korm. rendelet 27. § (1) bekezdésével, 1. számú mellékletének 3.1.1. és 3.1.2. pontjaival indokolta. E jogszabályi rendelkezésekből következően releváns körülmény az adatok nyilvántartásba történő, a valóságnak megfelelő bejegyzése, a bejegyzés a jogszerű működés feltétele.
- [43] Megállapítható mindazonáltal, hogy a feladat tényleges ellátására tekintettel az alperes által alkalmazott visszafizetési kötelezettség aránytalan, sérti az Áht. 60/A. § (1) bekezdését. A Kvtv. 2. melléklet 3. e) pontja értelmében a falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás fajlagos összege 2.500.000 forint/szolgálat. Jelen ügyben az alperes által helybenhagyott határozat a felperesi önkormányzat terhére a teljes támogatás és kamatai visszafizetési kötelezettségéről rendelkezett. A Kúria álláspontja szerint nem vitatható, hogy a perbeli támogatási források hatékony, átlátható és jogszerű felhasználása közérdekű cél. A költségvetési források felhasználásának transzparenciája, ellenőrizhetősége és jogszerűsége körében alkalmazandó szigorú jogszabályi követelmények érvényesítésekor is figyelemmel kell azonban lenni arra, hogy a visszatérítési kötelezettségnek arányban kell állnia a jogsértés súlyával. Nem érvényesül az arányosság követelménye akkor, ha a visszatérítés mértéke azonos a támogatás ellenére egyáltalán nem teljesített szolgáltatás, és a valamely adminisztratív kötelezettség megsértésével ugyan, de a támogatás célja szerint teljesített falugondnoki szolgáltatás esetén.
- [44] A Kúria rámutat arra, hogy az Áht. 60/A. § (1) bekezdése szerint jogosulatlan igénybevétel esetén lehetőség van a támogatás teljes, de lehetőség van a támogatás részleges visszavonására is. A Kúria megítélése szerint e körben értékelhető, hogy a felperes a szolgáltatást valójában nyújtotta, a nem megfelelő bejelentésen túl a további jogszabályi feltételeknek - legyen az a Szocvtv.-ben, Kvtv.-ben, vagy a Korm. rendeletben foglalt szabály - eleget tett. A támogatás teljes visszavonása akkor lett volna arányos szankció, ha szolgáltatást a felperes nem nyújtja, vagy pl. a gépjárművet nem pótolja, vagy olyan gépjárművet vett volna igénybe, amely alkalmatlan a falugondnoki feladatok ellátására stb. Ilyen körülményt a hatóság nem tárt fel.
- [45] Figyelemmel arra, hogy a jelen ügyben a közigazgatási eljárás 2019. július 9. előtt indult, ezért
- a mérlegelési jogkör gyakorlásának és az arányosításnak a lehetőségét Áht. 60/A. § (1a) bekezdése a perbeli esetben - az Abh. rendelkezéseire figyelemmel - nem zárja ki, továbbá a költségvetési források felhasználásának transzparenciája, ellenőrizhetősége és jogszerűsége körében alkalmazandó szigorú jogszabályi követelmények érvényesítésekor is, figyelemmel kell lenni arra, hogy a visszatérítési kötelezettségnek arányban kell állnia a

jogsértés súlyával.

- [46] A jogosulatlan felhasználás megállapításakor tehát a jogsértéssel arányosan kell a támogatás visszafizetésének mértékét meghatározni. Jelen ügyben ennek a követelménynek a jogalkalmazási vonzata az, hogy a Kvtv. szabályoknak való megfelelést célzó elvárását nem lehet az összes vonatkozó szabálynak való megfelelésként értelmezve, feltétlen és kizárólagos, az arányosítást kizáró alkalmazásként értelmezni, mert ez az ügyben alkalmazandó szabályok szerint nem jogszerű, sérti az ügyben alkalmazandó Áht. 60/A. §-át.
- [47] Mindezek alapján a Kúria a Kp. 121. § (2) bekezdése szerint a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [48] Az elsőfokú ítéletben előírt megismételt eljárásban az elsőfokú hatóság a tényállás alapján köteles arányosítani a visszafizetési kötelezettség előírását, és amennyiben úgy dönt, hogy a feltárt jogszabálysértés miatt a felperest visszafizetési kötelezettség terheli, azt eszerint mértékben kell meghatároznia, miként arról az elsőfokú bíróság rendelkezett.

Záró rész

- [49] Mivel a felek tárgyalás tartására irányuló határozott kérelmet nem terjesztettek elő, és az ügyben tárgyalás tartását a Kúria sem látta indokoltnak, ezért a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.
- [50] A felperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, ezért arról a Kúriának rendelkeznie nem kellett.
- [51] A pervesztes alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés a) pontja alapján teljes személyes illetékmentességben részesül. Ezért az Itv. 50. § (1) bekezdése szerinti mértékű, a 39. § (3) bekezdés d) pontja alapján számított és a 62. § (1) bekezdés h) pontja értelmében feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték - figyelembe véve a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 102. § (1) bekezdését is - az állam terhén marad.
- [52] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. szeptember 15.

Dr. Balogh Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Horváth Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Kiss Árpád Lajos s.k. bíró